

Foaiia

românească

Vineri
16 aprilie
1999

Anal II
Nr. 15

(Serle nouă)

Săptăminal al românilor din Ungaria ❖ Fondat în 1951 ❖ 8 pagini ❖ 20 forinți

Totul a fost luminos

Când eram copil, atunci au fost atât de frumoase florile, atunci au înflorit atât de frumos pomii. Când eram copil, atunci auzeam răsunînd monoton toaca. Când eram copil, atunci sunau atât de îndepărtat și atât de atrăgător clopotele bisericii noastre. Când eram copil, atunci mă bucuram de ouăle roșii, cu care am ciocnit după sfintele slujbe. Când eram copil, atunci auzeam cît de adînc se rugau neamurile mele. Când eram copil, atunci m-au pătruns din suflet cîntecele pascale. Când eram copil, suna ca din sferele cerești „De te-ai și pogorît”... Când eram copil, atunci mi s-au deschis deodată „Porțile Domnești”... Când eram copil, atunci „Hristos a înviat!” – „Adevărat c-a-nviat!”. Când eram copil, numai atunci am așteptat cu atîta drag și nerăbdare Sfintele Paști.

Și acum, iarăși am simțit acest farmec din copilărie: cînd am auzit la Prohodul

Domnului cîntările credincioșilor din Micherechi și am auzit cum s-a bătut toaca la Înconjurare, cînd am trăit clipe înălțătoare la Învierea de la catedrala Sfîntul Nicolae din Giula, cînd mi-am dat seama, cît e de frumoasă pădurea prapurilor la Chitighaz, cînd am aflat că au lăcrimat credincioșii aleteni cînd Stăpînul nostru s-a aflat printre ei.

„Bucurați-vă!” – Și ne-am bucurat.

Și ne-am bucurat, cînd în seara Primei Zile de Paști, la a doua Înviere s-a citit în douăsprezece limbi cuvîntul Evangheliei.

Și ne-am bucurat, cît de impunător, ca într-un glas, a sunat în biserica din Chitighaz „Hristos a înviat!”, în intonarea corurilor.

Și ne-am bucurat, căci totul s-a luminat. Totul era atât de luminos, ca în timpul copilăriei mele... Și de atunci au trecut aproape cincizeci de ani.

Și ne-am bucurat: cred că sărbătorile de Paști ale acestui an au fost o Înviere a neamurilor noastre.

„Bucurați-vă!” – Și ne-am bucurat.

Șt. Oroian

Cu gîndul la limba noastră...

În ultimul timp aud tot mai des discutîndu-se despre limba română, despre atitudinea noastră față de limba pe care o vorbim noi, românii de pe aceste meleaguri. Nu numai între prieteni sau colegi de muncă, dar și la unele ședințe, întruniri oficiale se pun o serie de întrebări: cum să vorbim, de ce nu se vorbește mai corect românește, de ce nu vorbim mai mult românește, ce-i de făcut pentru a ne îmbogăți vocabularul, pentru a ne păstra limba, și pentru a o preda generațiilor tinere.

Părerile cuprinse în răspunsuri sînt de multe feluri, metodele propuse în vederea îmbunătățirii situației – la fel. Culese într-o carte, am avea un material voluminos și nici una dintre sugestii n-ar fi de prisos, de aruncat în vînt.

În orice caz, tema e actuală și un lucru e cert: limba maternă trebuie mult mai mult folosită. Și ea trebuie cu atât mai mult vorbită, cu cît o vorbesc din ce în ce mai puțini. În această privință problema e tot mai anevoioasă. În localitățile noastre, din păcate, în ultima vreme limba română se vorbește în cercuri tot mai restrînse. La tot pasul putem întîlni un fenomen paradoxal: cei vîrstnici, care nici n-au umblat la vreo școală românească, vorbesc românește deși dialectal, în schimb generația mai tînără, care se bucură aproape de toate condițiile unui învățămînt românesc, nu prea știe românește. Iar acest lucru, printre altele, fiindcă tot mai mulți tineri nu țin cont de un lucru evident, anume: limba pe care o însușim de mici, din familie, constituie unul dintre factorii decisivi în păstrarea identității de naționalitate. Păcat, mare păcat că tot mai puține familii își cresc copiii în acest spirit.

O mare parte a generației mai tinere pare lipsită de o condiție indispensabilă însușirii oricărei limbi: voința, dorința de a-și îmbogăți vocabularul, necesitatea autoperfecționării. Prin urmare, mulți nu-și i-au osteneala să vorbească și să-și învețe copiii în limba moștenită de la părinți. Trecînd peste problematica familiei: ca folosirea limbii materne să devină generală, se cere ca cei care lucrează în condiții optime să-i mobilizeze pe ceilalți – în viața de toate zilele – la conversații libere în limba pe care o avem din naștere.

– juhász –

Raze de speranță la Bedeu

Sătulețul Bedeu este situat într-o zonă bihoreană înapoiată, cu condiții dezavantajoase, așezarea populată de oameni harnici, numărîndu-se printre localitățile marginalizate. Trecînd din cînd în cînd prin Bedeu, avem aceeași impresie: parcă aici nu se schimbă nimic, mersul vieții e același.

Conform unei statistici, satul a îmbătrînit și numărul locuitorilor scade treptat. În 1949, de pildă, aici trăiau 714 de oameni, în 1960: 721, iar azi 349, dintre care 70% sînt vîrstnici.

Din cauza lipsei posibilităților de muncă, în decursul anilor tîneretului și-a părăsit satul, căutîndu-și existența în alte părți. În general localnicii sînt preocupați de îndeletniciri casnice, de creșterea animalelor, de gospodărirea pe pămînturile reprimite. Însă agricultura a devenit din ce în ce mai riscantă, din cauza condițiilor instabile de piață achiziționare.

Conducerea locală are nevoie de bani, de mulți bani ca să facă față scopului primordial: menținerea nivelului de trai, îmbunătățirea condițiilor de viață, asigurarea necesităților de interes public, înființarea unor noi locuri de muncă.

Noul primar Antal Eszenyi speră în rezolvarea multor probleme. Aceasta mai ales că de pe acum se prevede că, participînd la mai multe concursuri publicate, Bedeul va obține fonduri suplimentare cu ajutorul cărora așezarea va prospera încetul cu încetul.

În această ordine de idei primarul mi-a înșirat:

– Neapărat trebuie să ne orientăm forțele spre îmbunătățirea situației generale din loc. Ca toate localitățile din țară, nici Bedeul nu e scutit de șomaj. Tocmai din cauza aceasta ne străduim să în-

ființăm noi locuri de muncă. Dorim să dezvoltăm deservirea economului sătesc, să îmbunătățim rețeaua îngrijirii sociale și să procurăm niște instalații, obiecte strict necesare.

Între timp am aflat și cîteva aspecte specifice situației infrastructurale. Primarul Eszenyi s-a plîns despre inundația dezastruoasă, cînd zile la rînd satul „a înnotat” și a dus o luptă crîncenă cu calamitatea naturală. În schimb, mi-a vorbit despre bucuria bedeuianilor: de pe acum comuna e racordată la circuitul telefonic crosbar, iar în viitorul apropiat se prevede introducerea și dezvoltarea rețelei de conducte a gazului metan în încă 14 locuințe, așteptîndu-se banii prin concurs din partea Fundației Publice „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria”.

(Continuare în pag. a 3-a)

Întîlnire cu locuitorii...

În toamna anului trecut s-au desfășurat alegerile locale pentru diferitele foruri administrative de conducere din orașe și comune. Iar acum, consilierii din circumscripțiile teritoriale – în cadrul unor foruri sau ședințe – se întîlnesc cu locuitorii acestora. O asemenea întrunire a avut loc în săptămîna trecută, în Orașul mare românesc din Giula, cînd la inițiativa consilierii Ildikó Ruja Pílán la liceul românesc au fost așteptați locuitorii circumscripției nr. 9 a orașului balnear. La întrunire au participat și mai mulți conducători ai orașului, în frunte cu primarul László Dancs.

După ședință m-am interesat de la doamna consilieră: ce fel de probleme de interes comun au ridicat locuitorii sau ce alte chestiuni legate de viața lor personală s-au pus în soluționarea cărora i s-a cerut ajutorul. În același timp m-a interesat și caracterul problemelor, adică dacă acestea se pot rezolva într-adevăr numai cu ajutor și prin intermediul consilierului.

– Conform așteptărilor, problemele ridicate au fost de cele mai diferite feluri. Totuși au avut un „numitor comun”, anume, toate au fost legate de urbanistica cartierului. La începutul ședinței am prezentat o dare de seamă, care s-a bazat pe experiențele acumulate cu ocazia anchetei făcute – de conducerea ora-

șului – în această circumscripție electorală. Pe baza celor constatate la fața locului, am făcut o propunere privitoare la repartizarea aceluia milion de forinți, care a fost asigurat din fondul orașului pentru fiecare consilier, ajutînd și în acest fel la rezolvarea unor probleme de urgență din viața de toate zilele ale acestui cartier.

– De altfel, din înscrierile la cuvînt a reieșit clar că sînt necesare anumite schimbări, investiții. Mă gîndesc la repararea și lărgirea trotuarelor (de ex: strada Eminescu, Kétmalom), la asfaltarea străzilor (de ex: strada Ernő), la modernizarea rețelei electrice, lucrări în urma cărora această parte va deveni o zonă și

mai dezvoltată, din punct de vedere urbanistic.

– Tot un aspect de prosperare l-ar putea însemna și realizarea unor zone verzi și parcuri. Prin expropere s-ar putea realiza un astfel de „spațiu verde” la încrucișarea străzilor Eminescu și Sáros. Pe această temă am și înaintat o moțiune, cerînd sprijin și soluționare de urgență...

– De altfel, dezvoltarea de pînă acum a Orașului mare românesc se datorește în cea mai mare parte sîrguinței acestor locuitori. Sînt convins că ajutîndu-ne și în viitor unii pe alții, planurile „visate” și de această dată vor prinde contur real și se vor realiza în folosul locuitorilor din Orașul mare românesc din Giula. – j –

Orașul Sarkad – „Poarta Răsăritului”

Ca fundal: trei drapele: cel al Ungariei, cel al României și cel al Europei Unite, care va include atât Ungaria, cât și România – cu aceste cuvinte și-a început cuvîntarea, Árpád Göncz, președintele Republicii Ungare rostită la Sarkad cu ocazia serbării prilejuite de aniversarea a zece ani de la conferirea titlului de oraș. Președintele a accentuat totodată că această zonă este și un bastion al culturii maghiare și române.

La festivitatea de la Sarkad au luat parte pe lângă oficialitățile maghiare și delegațiile sosite din România, reprezentînd localitățile Salonta, Tinca și Snagov.

Contacte ungaro-române

Examinarea situației românilor din Ungaria

În zilele trecute, Péter Eckstein-Kovács, ministrul minorităților din România a efectuat o vizită oficială la Budapesta. Cu acest prilej, ministrul român s-a întâlnit cu câteva personalități responsabile cu problemele minorităților, printre care cu dr. Doncsev Toso, secretar de stat, președintele Oficiului Minorităților Naționale și Etnice și Zsolt Németh, secretar de stat politic la Ministerul Afacerilor Externe.

În urma convorbirilor, s-a decis asupra sporiirii numărului punctelor de trecere a frontierei dintre Ungaria și România: în următorii cinci ani se vor deschide trei puncte noi (la Vállaj, Létavértes și Kiszombor), în timp ce alte trei, care deja funcționează, vor fi ridicate la un nivel mai înalt, practic devenind posibilă și circulația mărfurilor.

La întrevvedere Zsolt Németh – Péter Eckstein-Kovács au fost dezbătute și probleme legate de înființarea universității maghiare în România, deschiderea Consulatelor Generale, restituirea imobilelor bisericesti, vizita în România a Papei, precum și situația românilor din Ungaria. În acest context, ministrul din România a cerut intervenția secretarului de stat maghiar în sensul adoptării unei astfel de norme de drept cu ajutorul căreia – după o lungă tărgăneală – în fine, ar face posibil înființarea Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria. La rîndul lui, Zsolt Németh a precizat că: printr-un fond de 400 milioane de forintzi (asigurat de

statul maghiar), în septembrie anul curent se va da în folosință căminul românesc la Giula, iar la Micherechi se construiește o nouă școală cu o investiție de 40 milioane de forintzi.

În timpul șederii în Ungaria Péter Eckstein-Kovács s-a întâlnit la Ambasada României din Budapesta și cu dr. Maria Berényi, vicepreședintele Uniunii Autogovernărilor Românești din Ungaria, cu prilejul căreia au fost examinate probleme actuale ale minorității românești din țara noastră. În această ordine de idei Péter Eckstein-Kovács a asigurat-o pe doamna vicepreședinte a U.A.R.U. că atât dînsul, cât și guvernul român va face tot posibilul pentru soluționarea posibilității juridice a înființării Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria. Și încă o observație: ajutorul promis de guvernul român se referă doar la posibilitatea autogovernării pe țară și nu și la cea la nivelul Capitalei.

(Nr.: Români din Ungaria pot lua la cunoștință cu satisfacție că deja și un ministru al guvernului român, în acest caz ministru minorităților, solicită intervenția guvernului maghiar privitoare la soluționarea posibilității înființării Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria. Mult prea sigur că programul domnului ministru a fost foarte încercat, totuși sîntem convinși că ar fi fost foarte util dacă s-ar fi organizat și o vizită la Giula, oraș în care se află aproape toate instituțiile centrale ale românilor din Ungaria.) – km –

Concurs de recitare

În orașul Bóly se va desfășura la 29 mai Concursul ungaro-român de proză și poezie, care a devenit o acțiune tradițională în această localitate din județul Baranya. Organizarea întrecerii este sprijinită de obicei de Fundația Artistică și Culturală Liberă cu sediul la Budapesta și de Autogovernarea locală în frunte cu primarul József Hárs. Din partea Asociației de Prietenie Ungaro-Române din Pécs, manifestarea va fi sprijinită personal de Sándor Cseh, membru al Prezidiului, președintele Curatorului Fundației „Prietenia”.

Concurenții trebuie să prezinte în mod obligatoriu creația unui scriitor sau poet maghiar sau de naționalitate din Ungaria, respectiv român sau maghiar din România, la liberă alegere.

Festival de marionete

Károly Felkuti, membru al Asociației de Prietenie Ungaro-Române din Budapesta organizează de mai mulți ani festivaluri culturale pentru ansambluri de marionete de copii.

Anul curent, cel de-al VIII-lea Festival de Marionete din bazinul Carpatic va avea loc între 9-14 mai, în capitala Ungariei.

În șirul acestor manifestări de mare amploare se numără și Festivalul de marionete din Ardeal, care de asemenea contribuie la dezvoltarea artei păpușarilor. Prima acțiune de acest gen din România s-a organizat între 25-28 februarie în orașul Baraolt. Cu acest prilej, colectivele care au avut cel mai mare succes – din Reghin, Baraolt și Sf. Gheorghe – au fost invitate și la festivalul din această primăvară.

Ședință ordinară la Békéscsaba

Ședința ordinară a membrilor Autogovernării minoritare române din reședința județului Bichiș s-a desfășurat în ziua de 7 aprilie a.c. la Primăria orașului.

Conform punctelor care au figurat pe ordinea de zi, lucrările ședinței prezidate de Gheorghe Grósz au început cu o dare de seamă: vicepreședintele Ioan Kozma a prezentat situația generală a relațiilor dintre Autogovernare, creștinii ortodocși români cu Biserica. Buna colaborare a fost accentuată și de preotul Teodor Marc, care dorește lărgirea și pe mai departe a acestora. Cu părere de rău s-a vorbit și despre situația financiară cam sărăcăcioasă a parohiei. Tocmai din această cauză s-a propus înființarea unei fundații de sprijinire a fondurilor bisericesti. Printre alții, și Mihai Bihari, a dat glas îngrijorării față de situația actuală a cimitirului românesc, aranjarea căruia nu e rezolvată nici pînă la ora actuală. Ca o „doleanță” s-a amintit și grilajul din jurul bisericii, pentru care, la fel nu există fonduri necesare. Planul de construire a unei parohii, la fel, i-a preocupat pe cei întruniți, la realizarea căreia Autogovernarea își va da toată competența. Părintele Marc și-a exprimat și dorința de colaborare rodnică cu noul for pe țară: Uniunea Autogovernărilor Românești din Ungaria.

În continuare s-a făcut prezentarea noului volum „Vestigiiile Bisericii Ortodo-

Al doilea punct de pe ordinea de zi a cuprins informații generale despre înființarea Uniunii Autogovernărilor Românești din Ungaria, românimea fiind singura naționalitate conlocuitoare (dintre cele 13) care au rămas fără autogovernare pe țară.

Ședința actuală a fost onorată și de președintele Traian Cresta, de la care am aflat câteva amănunte. În această ordine de idei, am primit știrea cam dezamăgitoare, cum că Uniunea a rămas fără baza financiară promisă (asemenea altor minorități naționale și etnice). S-a mai amintit întrevedere conducerilor minoritari cu dr. Doncsev Toso, secretar de stat, președintele Oficiului Minorităților Naționale și Etnice, prevăzîndu-se reforma Legii electorale.

Președintele U.A.R.U. a accentuat importanța bisericii, a învățămîntului, care constituie baza primordială a supraviețuirii, a identității noastre. Dorind să cunoască realitatea „vie” a românilor din Ungaria, președintele Cresta a vizitat rînd pe rînd localități populate și de oameni de naționalitate română. În toate aceste locuri, oamenii și-au exprimat părerea de rău față de alegerile nereușite, s-au plîns de bugetul redus al primăriilor. Aceste condiții vitrege îngreunează în cel mai înalt grad funcționarea școlilor, mai ales ale instituțiilor de învățămînt cu efectiv redus. Deci, problemele

xe Române din Ungaria”, al autoarelor Elena Csobai și Emilia Martin. Din păcate doamnele n-au putut sosi, deși organizatorii ar fi dorit să inițieze o prezentare de carte legată de realizarea acestui tezaur unic al culturii românimii din țară. Informații se pot primi la Oficiul U.A.R.U.

Mihai Kozma, director al Editurii „NOI”, oaspetele ședinței a făcut în continuare prezentarea „Noului testament bilingv”, dînd informații privitoare la procurarea volumului, tipărit de Societatea Biblică Maghiară. (Adresa și telefonul de procurare: Magyar Biblia Társaság, 1113 Budapest, Bocskai út 35. Tel.: (36-1) 386-8267, 386-8277, Tel.+fax: 466-9392.)

sînt multe, ca un semn de alarmă „la ultima oră”, cum se spune.

Întrunirea actuală s-a încheiat cu informațiile date de Gheorghe Gurzău în privința pregătirii Concursului pe țară de povestire organizat pentru elevii școlilor generale românești și unde româna se predă ca obiect de studiu. Cu săptămîni în urmă invitațiile au fost expediate instituțiilor de învățămînt respective, deci școlarii se pregătesc de pe acum (împreună cu pedagogii de specialitate).

Deci, concurenți, nu uitați: sînteți așteptați, cu însoțitorii voștri, la Casa poezilor din Békéscsaba, în ziua de 24 aprilie, concursul începînd la ora 10.

– E. Bányai –

BEDEU

Club de naționalitate

La inițiativa Autogovernării minoritare române din comuna bihoreană Bedeu, de „Ziua Vîrstnicilor”, la Căminul Cultural și-a dat concursul tineretului școlar, evoluînd cu succes cu un program frumos cultural-folcloric în cinstea vîrstnicilor.

Tot membrii autogovernării amintite, cu scopul păstrării, promovării tradițiilor locale, al cultivării tezaurului folcloric strămoșesc au înființat în trecutul apropiat Clubul de naționalitate, care e condus de Maria Kakócz și Eva Zsurka.

Urme pe pervaz...

Precizez chiar de la început: în rândurile următoare nu se va citi scenariul unui film de groază, ci urmările unui furt – mai bine zis, lanț de furturi – suferit de Grădinița de copii din strada „Galamb” din Giula.

În prima zi după vacanța de primăvară, primii angajați ai grădiniței au descoperit că un hoț (hoți), spărgând un geam, a (au) pătruns în sălile instituției, lăsând în urma lui (lor) o dezordine și stricăciune mare. Pe coridor au găsit împrăștiate hîrțile, documentele din biroul administrației, în sălile de grupă sertarele dulapurilor scoase, răsturnate, jucăriile aruncate. Iar pe pervaz: urmele pantofilor hoțului.

Cu o săptămînă mai devreme, la 29 martie, s-a mai deplasat o dată poliția din oraș la această grădiniță, în urma unui jaf, cînd hoțul a dus cu el un picup, două video-recordere, un magnetofon și două săculețe pentru copii – cu o pereche de pantofi de copii. A doua oară s-a furat o mașină casnică, un aparat de fotografiat și 4 videocasete.

Să se fi reîntors același hoț (hoți), fiindcă nu a reușit să ducă tot ce și-a dorit? Cine știe?! Este evident doar un singur lucru: grădinița a suferit două furturi în valoare de circa 120-130 000 de forinți.

Pe conducătoarea grădiniței, **Cornelia Taga Mihăiescu**, împreună cu colegile sale, am găsit-o foarte tulburată în urma celor întîmplate.

– Din anul 1995 pînă acum s-au făcut cinci spargerii în grădinița noastră și o singură dată s-a făcut numai o încercare. Acum, în curs de o săptămînă hoțul (ii) s-a (ori s-au) strecurat de două ori cu succes, spărgînd două geamuri diferite.

– Ce pagube i s-au produs grădiniței în total, în cursul acestor cinci furturi?

– Ni s-au furat aparate în valoare aproximativ de jumătate de milion de forinți, printre care cea mai mare unitate o înseamnă cele opt video-recordere. Dar, ca un epizod tragi-comic din toată istoria asta: în 1996 hoții au furat și cafeaua din bucătărie, iar acum săculețele a doi copilași – probabil folosindu-le ca sacoșe... Aceste câteva sute de mii de forinți înseamnă prețul de achiziționare a obiectelor furate, ceea ce înseamnă că procurarea acestora ne va costa mult mai mult.

– S-au găsit, s-au restituit măcar câteva din obiectele furate pînă acum?

– Cu o singură ocazie am dat de un video-recorder și de un aparat de fotografiat la secția „obiectelor găsite” a Poliției din Giula.

– Se știu deja anumite amănunte, rezultate în privința furtului de la sfîrșitul lunii martie a. c.?

– Deocamdată poliția nu prea are rezultate. Dar, în general, aceste delictive au o procedură juridică de lungă durată. De ex., încheierea juridică a primelor cazuri s-a făcut după doi ani de la spargere. Abia atunci am fost citate la tribunal, unde am dat ochii cu hoții – minori...

– Cum apreciați caracterul acestor hoți? Eu sînt de convingerea: e cea mai mare rușine să furi de la copii!

– Simt ceva asemănător: acești oameni au ori suflet slab, ori bolnav. În urma neglijențelor lor rămîn pagube de variate genuri: îngreunează situația financiară a instituției și instruirea copilașilor prin furtul acestor obiecte audio-vizuale și ju-

cării. Mă cuprinde groaza la gîndul că acești hoți sînt părinți ori vor deveni odată părinți... Prin urmare vor crește copiii: ce fel de educație le vor da? Se poate motiva un furt prin starea economico-socială a țării, prin șomaj și lipsa locurilor de muncă? Nu accept.

Cred că pătura pedagogilor și, în general a adulților, are o mare responsabilitate în cursul activității instructiv-educative, prin care să fixeze și să ajute însușirea unor limite și norme morale.

– În ce măsură au fost afectate sufletele educatoarele și copiii grădiniței în urma celor întîmplate?

– Noi, adulții, sîntem îngrijorați, necăjiți și speriați, fiindcă am depus multă energie și muncă pînă am reușit să achiziționăm aceste instalații și aparate care corespund și cerințelor moderne din domeniul învățămîntului preșcolar. Dar se spulberă rînd pe rînd și anumite planuri: de ex., am decis că atunci, cînd vom dispune de un număr optim de magnetofone și televizoare, vom cumpăra și un aparat de filmat, spre a înregistra unele ocupații, jocuri spontane ale copilașilor pentru a le prezenta apoi părinților. Acum, iar trebuie să amînăm împlinirea acestui vis... Sîntem nevoiți să înaintăm din nou dosare peste dosare de concurs, dar de data aceasta va trebui să și motivez cerințele repetate, deoarece totul se întîmplă din motive dependente de noi.

Ce simt copilașii? Știu și ei că am fost „vizitați” de niște hoți, dar încercăm să-i liniștim. E drăguț felul în care tratează ei „problema”. Unul mi-a zis: „Tanti Nellike, de ce nu au furat din magazin, acolo se găsesc mai multe magnetofone?”, altul, auzind că hoții au umblat și pe la jucării: „Sper că totuși ne-au lăsat și nouă câteva jucării Lego!”... Și aici avem o mare responsabilitate să le explicăm de ce nu e permis să furi.

– Grădinița aceasta nu e singura din Giula care a fost prădată în ultimii ani. Ce posibilități de siguranță aveți pentru evitarea următoarei „vizite neașteptate”?

– În ultimii ani am încercat să facem cîțiva pași în această privință, de a întări siguranța instituției: am schimbat toate ușile, am pus zăvoare duble și am dus tratative cu o firmă de siguranță, care ne-a pregătit un plan bugetar de investiție de circa 300 000 de forinți pentru instalarea unui sistem de alarmă. În curînd vom înainta o scrisoare, o cerere la Primărie, să încercăm a găsi fonduri pentru realizarea acestuia.

– Ce speranțe are conducerea grădiniței ca unele obiecte să fie restituite?

– Nu prea mari. Precum ne-a dovedit-o experiența din trecut. Cînd se va termina oficial procesul, atunci Societatea de asigurare ne va achita cam 70-75 la sută a prețului de achiziționare a obiectelor furate. Asta poate fi abia peste cîțiva ani. Ce va fi pînă atunci, de unde să luăm din nou bani? Dar în continuare, ce facem? Ni-e frică și pentru cea mai mică „valoare” din grădiniță – să nu ni se fure! Să le ascundem în fiecare seară? Să ținem sub lacăt cuptorul cu unde scurte (pe care l-am cumpărat tocmai pentru binele cîtorva copii, care fiind sensibili la lactate și la paste făinoase, și aducîndu-li-se, ocazional, mîncare de acasă, o putem încălzi)? Cum să ajutăm aceste familii?

În așa condiții de frică permanentă nu se poate lucra!

– anra –

Raze de speranță la Bedeu

(Urmare din pag. întii)

Drumurile publice, la fel, vor fi aranjate, printre care străzile: Kossuth, Petőfi, Rákóczi. Deci planuri sînt multe, la concret se știe ce-ar trebui să se facă cît mai urgent în interesul consătenilor, însă bugetul e restrîns, iar investiții noi se pot realiza numai din bani obținuți prin concurs.

De la viceprimarul **Alexandru Zsíros** am aflat despre o altă știre promițătoare, cum că:

Tocmai în ziua vizitei am întîlnit și oaspeți din întregul județ. Era o zi însemnată pentru localnici. Să vedem de ce.

În sat funcționează Cooperativa de Producție și Valorificare „Alianță” (președintele este primarul însuși), care azi asigură loc de muncă pentru cam șaptezeci de oameni. Cooperativa este preocupată mai ales de cultivarea porumbului și de creșterea vacilor producătoare de lapte. Depozitarea și uscarea cerealelor, respectiv a furajelor,

– În satul nostru nu e ușor să-ți asiguri existența. Trăind într-o zonă agricolă, încercăm să găsim calea potrivită de a ne descurca. Eu, de pildă, ca întreprinzător, cu mare risc am instalat și pus în funcțiune o lăptărie, care e în același timp și în folosul consă-

se face în prezent la Komádi ori Nagyrábé. Acum Cooperativa, printr-o investiție de 250 milioane de forinți, urmează să înființeze o bază de cereale modernă, corespunzătoare exigențelor de azi.

După examinarea la fața locului, specia-

tenilor, însemnînd și o posibilitate de activitate zilnică pentru membrii familiei. Firește pămîntul, gospodăriile care necesită multă muncă, la fel „ne dau de lucru”, nu ne rămîne timp pentru plictiseală, odihnă.

Sper să ne putem bucura în viitorul nu prea îndepărtat de procurarea unei cisterne

liștii din diferitele domenii (tehnologie, proiecte, drum, apă potabilă, scurgea apei reziduale etc.) în cadrul negocierilor actuale și-au exprimat acordul, și aprecierea față de inițiativa bedeanilor, ca noua investiție din hotarul localității să se realizeze cît mai repede.

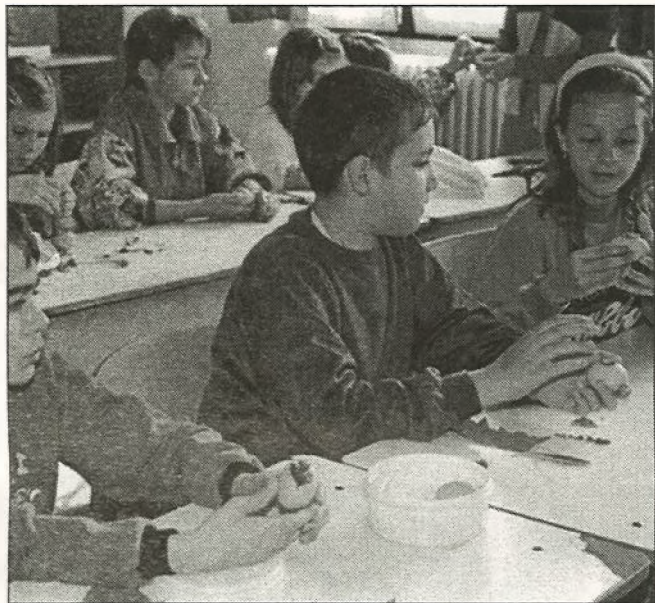

de transportare a laptelui (șase mii de litri), – bineînțeles din bani obținuți prin concurs – care ne-or ușura în mare măsură activitatea.

Ceea ce ni s-a promis: pe parcurs vom fi informați despre mersul lucrărilor începute „într-un ceas bun”.

– E. Bányai –

o călătorie în timp

Dragi copii, din școlile noastre românești, vă voi povesti în continuare o călătorie în timp, la care am fost părtașă în urma invitației primite de la Ana Buha, în numele Asociației Culturale a Românilor din Chitighaz, să particip la o aventură, împreună cu elevii cursului inferior al Școlii generale cu limba de predare română din Chitighaz. În după-masa zilei de 8 aprilie, în organizarea Asociației din Chitighaz și cu sprijinul conducerii și corpului didactic al școlii românești, colegii voștri din Chitighaz s-au adunat în clădirea școlii lor, pentru a evoca sărbătorirea Paștilor, și în special, „feștirea” ouălor așa cum o făceau strămoșii noștri.

La început, colegii voștri și-au amintit, sub îndrumările și povestirile intercalate ale directoarei Florica Santău, de sărbătorile din primăvară – de Florii, de Paști –, de obiceiurile legate de aceste sărbători, de obiceiurile din biserică.

Poate și voi ați vorbit la școala voastră despre pregătirea trupească – prin post – și pregătirea sufletească – prin rugăciuni – a tuturor oamenilor creștini, despre care mi-au povestit colegii voștri. La fel, poate cunoașteți și acel joc răspîndit în rîndul băieților, evocat tot de profesoara Florica Santău, numit „ciocnirea ouălor” (cu banii), în care cei mai iscușiți băieți au putut cîștiga ouăle de la prieteni.

Știu că la apariția acestor rînduri vom fi trecut peste frumoasa sărbătoare creștinească, dar poate la anul veți cere chiar voi la o oră de română sau de dirigenție evocarea acestui joc foarte distractiv!

Deci, „reîntorcîndu-ne” la Chitighaz, colegii voștri au aflat, în continuare multe alte amănunte de la consăteana lor Ana Buha, obiceiuri legate de vopsirea ouălor, de „udarea fetelor cu apă de la fîntînă cu vedere” în ziua de Sf. Gheorghe (23 aprilie). Au fost înșirate și cele mai răspîndite și plăcute mîncăruri și prăjituri, care se pregăteau în casele românești, ca „plăcinta dospită”, „scoarda cu mac” sau „cu nucă”, „colacul” și „dospitele”.

Acum urmează să vă povestesc acea parte a după-mesei, cînd elevii din clasele 1-4 și cîțiva din clasa a 5-a au devenit adevărați aventurieri: au urmărit și au putut încerca vopsitul ouălor așa cum au făcut-o străbunicile, bunicile și poate mamele lor. Au adunat niște frunze din curtea școlii, din șanțul străzii, le-au așezat pe ouă, apoi, cu mînuțe pricepute le-au fixat cu o bucată de ciorap, legată strîns pe ou, iar apoi, cu ajutorul profesoarelor, le-au pus la fiert într-o oală, în apa căreia s-au pus coji de ceapă. N-au mai avut nimic de făcut, decît să aștepte rezultatul muncii lor. În acest timp de așteptare, cîteva fete s-au apucat de dans, invitînd-o și pe nană Anuță, cunoscuta lor „patroană” de dans...

Și, iată, ce minune, după fiert aproape fiecare copil și-a recunoscut oul pregătut. Iar ca un gest drăguț din partea lor: nu au uitat nici de „oaspetele lor de la ziar”. Mi-au dăruit un ou foarte frumos, pe care l-am dus acasă cu gîndul la acei copii bucuroși din Chitighaz, care au cutezat să demonstreze entuziasm față de un frumos obicei păstrat încă și azi în unele case românești.

La despărțire s-au făcut multe promisiuni că „o rog pe mami, să facem astfel de ouă în acest an, chiar o ajut”. Nu știu cum au reușit copiii din Chitighaz! Poate și voi, micii noștri cititori, cunoașteți acest mod de vopsit cu coji de ceapă. Poate chiar ați primit sau ați dat stropitorilor astfel de ouă. Pe mulți ne-ar bucura acest gînd!

Vă salută cu drag:

Ana Radici

Examenul de bacalaureat azi, cînd numărul șomerilor din țara noastră ajunge la aproximativ trei sute de mii, e un lucru evident. Fiindcă studiul mediu și bacalaureatul a devenit strict necesar, deși acesta nu e întotdeauna suficient pentru continuarea studiilor sau pentru încadrarea într-un anumit domeniu de muncă. Concurența devine din ce în ce mai mare, cerințele la fel. Iar fără un examen de limbă străină – se zvonește – mai bine să nici nu-ți încerci norocul.

Părinții fac tot posibilul, cheltuie sume enorme pentru orele suplimentare ale vlăstarelor lor, numai ca să ajute la propășirea fiilor, fiicelor lor, deși cheltuiala și energia suplimentară nu înseamnă o garanție a succesului.

Nu e ușoară nici decizia: oare ce profesie ar fi mai bună... nu în ultimul rînd din cauze materiale, fiindcă, azi nu e totuna nici venitul, salariul. Un elev ajuns la vîrsta de 18 ani, oricît de „mare” s-ar crede el, încă nu știe întotdeauna sigur ce profesie să-și aleagă pentru o viață întreagă.

Meseria oricine, oriunde trebuie să o practice din răspundere și cu răspundere, fiindcă majoritatea zilelor unui an se scurg la locul de muncă. Deci, dacă omul mun-

Încotro, după bacalaureat?

cește cu tragere de inimă, cu dăruire merită s-o facă. În această privință, firește, elevul decide, în primul rînd. Totuși pentru a se orienta, în general, sînt binevenite sfaturile, propunerile primite de la cunoscuți, părinți, profesori...

Ca atare nu e de mirare, dacă în aceste zile cînd mai este o lună bună pînă la examenul de bacalaureat, elevi, profesori și părinți își adresează cu toții întrebarea:

Încotro, după bacalaureat?

Absolvenții clasei a IV-a a Liceului „N. Bălcescu” din Giula au decis de pe acum în legătură cu orientarea lor de viitor. Despre aceste planuri am aflat de la Elena Condoroș, directoarea adjunctă a liceului.

– În ce proporție dorec viitorii absolvenți să-și continue studiile la vreo instituție de învățămînt superior?

– În marea majoritate elevii dorec să învețe mai departe, după obținerea bacalaureatului. De altfel, pînă la 1 martie a.c. trebuia înaintate formularele respective. Din cei 25 de elevi ai clasei a patra a liceului nostru, 20 ar

dori să-și continue studiile, iar trei optează pentru însușirea unei meserii sau profesii. Doi elevi încă nu s-au înscris niciunde, lucru ce e greu de înțeles...

– Ce interes se dovedește în rîndul elevilor pentru studiile în România?

– În anul acesta, deocamdată, doar doi elevi ar dori să-și continue studiile la instituții de învățămînt superior din România. Ei ar urma să fie bursieri ai statului român. Ușor s-ar putea întîmpla – asemenea anului trecut – ca acest număr să crească...

În urma sondajului făcut printre elevi pe tema planurilor de viitor, m-a surprins numărul redus al elevilor care și-au ales ca specialitate limba și literatura română: o singură elevă s-a prezentat la catedra română din Budapesta, iar alta la catedra din Seghedin, iar trei elevi ar dori să devină educatoare. Majoritatea s-a prezentat la facultăți care în ultimii ani sînt la modă. În orice caz, le dorim tuturor elevilor rezultate cît mai bune la sfîrșitul acestui semestru, pe urmă la bacalaureat și, nu în ultimă instanță, la examenul de admitere... Iar mai tîrziu, să-și afle fericirea în profesiile alese, ca visuri împlinite.

„Hristos a înviat din morți
Cu moarte pe moarte călcînd
Și celor din morminte
Viață dăruindu-le.”

Aceste rînduri ale cîntecului religios au plutit prin văzduh, această credință a cuprins sufletele tuturor acelor credincioși care s-au întrunit în seara din 12 aprilie – a Doua zi de Paști – în biserica ortodoxă din Chitighaz la Vecernie, urmată de *întîlnirea corurilor românești*.

La inițiativa Asociației Culturale a Românilor din Chitighaz – cu sprijinul Primăriei și al Parohiei Ortodoxe din Chitighaz – Corul „Pro Musica” din Giula, Corul din Apatiu și Corul „Viva la Musica” din Chitighaz au dat un minunat concert de Paști.

Celuia care a intrat în această zi de sărbătoare în biserica din Chitighaz i-au venit în minte cuvintele Domnului: „Căci acolo unde sînt doi sau trei adunați în Numele Meu, sînt și eu în mijlocul lor” (Matei 18,20). Nu au fost adunați „doi sau trei” în numele Dom-

LA CHITIGHAZ „Corurile au cîntat bucuria Domnului”

nului, ci a fost plină biserica, iar Domnul a dovedit că El este Adevărul. A fost într-adevăr cu noi, printre noi...

Vecernia a fost oficiată de Preasfințitul episcop Sofronie, sprijinit de protopopul Ioan Bun din Micherechi și protopopul Florin Oltean din Chitighaz.

„Ce bine ca frații să stea împreună” – cu aceste cuvinte și-a salutat turma episcopul Sofronie. A mulțumit parohiei păzite de arhanghelii Mihail și Gavril și de toți ceilalți îngeri ai lui Dumnezeu că a primit gîndul bun de a găzdui acest frumos program.

„E minunea lui Dumnezeu, că Învierea Domnului ne-a adus aici, fiindcă Dumnezeu e cel ce ne adună... Îi mulțumesc acest cadou minunat... Chitighazul s-a făcut gazda

Vecernia a fost urmată de concertele corurilor, cînd – folosindu-mă de expresia episcopului Sofronie – „corurile au cîntat bucuria Domnului”.

Corul „Pro Musica”, condus de maestrul Gheorghe Flueraș, a impresionat prin interpretarea nuanțată, bogată. Corul din Apatiu, dirijat de Gheorghe David, directorul Centrului Cultural din Oradea, s-a „exprimat” printr-o noblețe fină, liniștitoare. Corul „Viva la Musica”, îndrumat tot de dirijorul Flueraș, s-a marcat prin sunetul înche-gat și armonios.

Am auzit cîntece minunate, interpretări de adîncă trăire. Iar în rîndurile ascultătorilor, ochiul ziaristului a descoperit și ochi împăienjenți și mulțumiri murmurate. La sfîrșitul slujbei, cînd cu toții am cîntat „Hristos a înviat din morți” și credincioșii au început să părăsească biserica, mulți chitighăzeni au mulțumit coriștilor spunîndu-le din suflet: „Dumnezeu să vă dea sănătate, să vă binecuvînteze pentru că ne-ați dăruit acest cadou de Paști”.

– anra –

În ziua de 2 aprilie nu prea de dimineață, membrii Corului „Pro Musica” au pornit din fața căminului nostru spre România, spre Curtea de Argeș ca să participe la cea de-a IV-a ediție a Festivalului Coral Internațional „Curtea Domnească”. Fiind găzduiți și cu alt prilej de Corul „Orfeu”, știam că vom fi așteptați cu aceeași dragoste frățească cu care am fost primiți acum doi ani.

Pe neobservate am ajuns la graniță, unde într-un scurt timp am trecut cele două puncte vamale – așa cum se obișnuiește în Europa... După câțiva kilometri am și ajuns la Arad, în Piața Gării unde ne-am întâlnit cu Prea sfințitul Sofronie și cu cei de la Radio și Televiziune. Tot acolo ne-a așteptat și dirijorul nostru, maestrul Gheorghe Flueraș cu trei coriști, care urmau să ne „ajute” misiunea, deoarece (ca în general) unii dintre noi au lipsit „motivată” (sau cu diferite obiecții scornite). Mulțum Preasfințitului nostru, cei trei coriști (dintre care unul e român din Ungaria) s-au acomodat în scurt timp ajutând din tot sufletul misiunea noastră de a participa la Festival.

Soarele s-a ascuns după nori, a început să „brîzgaie”, iar ploaia ne-a însoțit, pînă în Valea Oltului.

În autocar a domnit o atmosferă plăcută, formîndu-se mici societăți. Unii au urmărit un film video, alții jucau cărți, alții admirau minunatele peisaje din România și a fost care a spus bancuri... Drumul a fost lung, dar nimeni nu s-a plictisit. Cînd am ajuns la Mănăstirea Cozia, n-a mai plouat, însă a bătut un vînt rece dinspre mieznoapte.

La Mănăstire am fost primiți cu căldură și dragoste frățească. Starețul ne-a prezentat istoria acestui monument istoric, ne-a prezentat biserica, muzeul. Timpul a fost scurt, ne-am grăbit. Totuși ne-am mai oprit și la Rîmnicu-Vilcea, la Episcopie, unde am fost primiți de Preasfințitul Gherasim decanul de vîrstă al Sinodului Bisericii Ortodoxe Române. Așadar: la dreapta noastră Preasfințitul Gherasim, în fața noastră Preasfințitul nostru, cel mai tînăr episcop al Sinodului. Și aici, la Rîmnicu-Vilcea Preasfințitul Gherasim ne-a prezentat istoricul Episcopiei Sale, radiind o dragoste nemărginită spre noi. Cînd am ieșit din catedrală, a fost noapte și aveam încă 30 de kilometri pînă la Curtea de Argeș. După o oră am ajuns la Hotelul „Posada” unde am fost cazați și unde ne-au așteptat și cîțiva dintre membrii corului „Orfeu”. După cină ne-am retras în ca-

Am participat la Festivalul Coral Internațional „Curtea Domnească” din Curtea de Argeș

În curtea Mănăstirii Cozia

Sfințirea de diacon al părintelui Nicolae

În fața bisericii Sf. Gheorghe din Curtea de Argeș

Înainte concertului de duminică

Corul „Pro Musica” cu Preasfințitul Sofronie

Corul Horodia din Grecia

Corul fetelor din Moldova

Înmînarea diplomelor și a florilor

Publicul însuflețit al festivalului

merele comode să ne odihnim și să ne pregătim pentru programul din ziua următoare. Sîmbătă dimineața razele soarelui s-au strecurat de sub nori, timpul s-a îmblinzit puțin dîndu-ne speranță că timpul va deveni frumos. Înainte de masă corul nostru a mai ținut o repetiție reușită, după care a urmat program liber pînă la prînz. Atunci am participat, cu maestrul Flueraș la o conferință de presă, unde am avut ocazia să-i cunoaștem pe ceilalți participanți ai festivalului. Tot aici am aflat că formația corală din Lugoslavia din cauza ofensivei NATO nu putea veni. După-masă a urmat o scurtă odihnă, iar la ora trei ne-am întâlnit în holul hotelului pentru a porni împreună pe jos, la Catedrala Mănăstirii Argeșului, la Catedrala Episcopiei, unde fiecare formație vocală a prezentat un program religios. În catedrala arhiplină am intrat cu mari emoții, dar cu ajutorul lui Dumnezeu am reușit să învingem emoțiile, reușind să ne prezentăm repertoriul cu o comportare profesionistă și urmărind pe maestrul nostru Flueraș.

Fiind în catedrală, nu s-a aplaudat, dar din ochii celor de față am citit satisfacția și am înțeles că ne-am dat concursul după cuviință. Ieșind din catedrală și maestrul Flueraș ne-a lăudat și ne-a felicitat.

Seara, la hotelul „Posada”, formațiile corale s-au simțit extraordinar de bine, am cîntat, am dansat împreună românii, bulgarii și grecii. Duminică dimineața, corurile din străinătate au cîntat la bisericile din oraș. Cerul a fost iarăși senin, vremea s-a încălzit. Era o adevărată și dumnezeiască zi de Florii. Strada principală a orașului era plină cu oameni, cu crengi de salcie și flori în mînă. Corul nostru a cîntat în biserica Sfîntul Gheorghe după slujba de Florii. Atît de mulți credincioși au fost în biserică, încît corul nostru doar cu greu a ajuns în fața altarului ca să-și prezinte concertul. Preotul și credincioșii ne-au primit ca pe niște frați, ca neamuri apropiate. După aceea, preotul și preuteasa ne-au oferit la Liceul agricol (din apropiere) cu obiceiul strămoșesc de Florii, o agapă frățească.

După-amiază, la Primăria orașului, s-a desfășurat competiția laică a Festivalului, unde au cîntat doar corurile de peste hotare. Festivalul nu a avut caracter competitiv, ca atare toți participanții au primit aceleași diplome și cadouri pentru participarea lor reușită la Festivalul „Curtea Domnească”. **Șt. Oroian**

Programul
MTV1 Az MTV
músora

5.45 Hajnali gondolatok 5.50 Határtól határig 6.00 Szabadság tér 9.05 Bor és hatalom 9.35 Kincsesvár 11.00 Gazdatévé 11.30 A szerelem jogán (brazil sorozat) 12.00 Híradó 12.15 AKT 12.25 Lezártan akták 12.30 UNI-Jó 12.40 Vízi zsaruk (ausztrál sorozat) 13.25 Lássuk Indonéziát! 13.30 A pampák királya 14.20 Mosoly a javából 15.15 Szívtipró gimí 16.00 Nemzetiségi magazinok 16.55 Segítőtárs 17.15 Betegjogi esetek 17.45 Körzeti híradók 18.00 Gyorssegély 18.10 Euro-percek 18.15 Ki marad a végén? 18.40 Maradj velünk! 18.50 Vackor az l/b.-ben 19.00 A bestia (brazil sorozat) 19.30 Híradó 20.00 Az arany búvólejtében (francia film) 21.45 Tinédzserparti - nem csak fiataloknak 22.15 Hírek 22.20 Aktuális 22.40 Kenő 22.45 Szabad Verseny 23.20 Az ördög és az inkvizitor. (olasz-spanyol film).

Programul
TV2 A TV2
músora

5.50 Jó reggelt, Magyarországi! 9.00 Egy titokzatos hölgy (olasz sor.) 9.45 Bajnokakadémia 10.15 Satöbbi 10.45 Premier 11.10 Gól! Gól! Gól!!! 11.35 Mindent tudni akarok! 11.40 Közvetlen ajánlat 12.30 Kedves nővérek 13.00 Rock and roll Lady (amerikai vígjáték) 14.45 Gazdagok és szépek (am. sor.) 15.15 Kakuk! 15.45 Sunset Beach (am. sor.) 16.30 Marimar (mexikói sor.) 16.55 7-es csatorna (magyar sor.) 17.25 Kassandra (venezuelai sor.) 18.10 Százmillió 18.35 Plusz 19.00 Tények 19.30 Szerencsekerék 19.55 Esti Broadway 20.50 Rex felügyelő (német-osztrák film) 21.50 Mindent vagy semmit! 22.15 Jó estét, Magyarországi! 23.00 Kettesben (talkshow) 23.45 Remington Steele (am. sor.) 0.30 Kuk@c 1.00 Vers éjféli után.

Programul
RTL Klub RTL Klub
músora

6.05 Varázslatos álmok (ism.) 6.30 Reggeli (információs magazin) 9.00 Recept Klub 9.10 Esmeralda (ism.) 10.00 Megveszem ezt a nőt! (mex. sor.) 10.50 Az első csók (fr. sor. ism.) 11.15 Országház (ism.) 11.45 Barátok közt (ism.) 12.10 Renegade (am. sor., ism.) 12.55 Meri vagy nem meri? 13.00 Hírek 13.10 Elettér 13.20 Recept Klub 13.30 BUGS - A cég hullámhosszán (angol sor.) 14.20 Klip Klub 14.45 Rajzfilm Klub 16.05 Lassie (am. sor.) 16.30 Az első csók (fr. sor.) 17.00 Meri vagy nem meri? 17.05 Renegade - A fejedvadász (am. sor.) 17.50 Meri vagy nem meri? 17.55 Esmeralda (mexikói sorozat) 18.45 Híradó 19.05 Fókusz 19.30 Barátok közt (magyar sor.) 20.00 Drágám, add az életed! (am. vígjáték) 21.25 Híradó 21.40 Gyilkos elme (angol sor.) 23.20 Pont hu 23.50 Fókusz 0.10 Divatklip.

Április 19. hétfő

Április 20. kedd

Április 21. szerda

Április 22. csütörtök

Április 23. péntek

Április 24. szombat

Április 25. vasárnap

5.45 Hajnali gondolatok 5.50 Határtól határig 6.00 Szabadság tér (információs műsor) 9.00 Bor és hatalom (spanyol sor.) 9.35 Kincsesvár 11.00 Egyvőrk 11.30 A szerelem jogán (br. sor.) 12.00 Híradó 12.15 AKT 12.25 Lezártan akták 12.30 UNI-Jó 12.40 Szélmalom 13.15 A pampák királya (brazil sorozat) 14.10 Gyöngyök 14.40 TS - Bajnokok Ligája 15.15 Szívtipró Gimí (ausztrál sorozat) 16.00 Nemzetiségi magazinok (szlovén, német) 17.00 Erdőkerülő 17.20 Kormányvár 17.45 Körzeti híradók 18.00 Katolikus krónika 18.20 Hang-szál(1) 18.45 Gyerekeknek 19.00 A bestia (br. sor.) 19.30 Híradó 20.00 Elképesztő övezet. (amerikai sorozat - 1) 20.45 Kriminális 21.30 Telemázi 22.00 Hírek 22.05 Aktuális 22.25 Kenő 22.30 Publikum 23.00 X-akták (amerikai sorozat). 23.45 TS - Bajnokok Ligája.

5.45 Hajnali gondolatok 5.50 Határtól határig 6.00 Szabadság tér (információs műsor) 9.00 Bor és hatalom (sp. sor.) 9.40 Kincsesvár 11.05 Lét-kép 11.30 A szerelem jogán (br. sor.) 12.00 Híradó 12.15 AKT 12.25 Lezártan akták 12.30 UNI-JO 12.40 1914-18 (angol dokumentumfilm) 13.35 A pampák királya (brazil sorozat) 14.25 Lássuk Indonéziát! 14.35 Magyarország 2000 15.10 Szívtipró Gimí (ausztrál sorozat) 16.00 Nemzetiségi magazinok (horvát, román) 16.50 Elettér 17.00 Tükörkép 17.45 Körzeti híradók 17.55 „Akinek hite van, nem remeg” 18.20 Hangszál(1) 18.50 Misi Mókus kalandjai 19.00 A bestia (brazil sorozat) 19.30 Híradó 20.00 TS-FC Juventus-Manchester United. Bajnokok Ligája labdarugó mérkőzés 22.50 Hírek 22.55 Aktuális 22.15 Kenő 23.20 TS - Bajnokok Ligája.

5.45 Hajnali gondolatok 5.50 Határtól határig 6.00 Szabadság tér (információs műsor) 9.00 Bor és hatalom (sp. sor.) 9.35 Kincsesvár 11.05 Családorvos 11.30 A szerelem jogán (br. sor.) 12.00 Híradó 12.15 AKT 12.30 UNI-JO 12.40 Második lehetőség (am. sor.) 13.30 A pampák királya (brazil sorozat) 14.25 Lássuk Indonéziát! 15.10 Szívtipró Gimí (ausztrál sorozat) 16.00 Együtt 16.55 Csellengők 17.00 Hazanéző 17.45 Körzeti híradók 18.00 Az utódok reménye 18.20 Hangszál(1) 18.45 Mackó apó meséi 19.00 A bestia (br. sor.) 19.30 Híradó 20.00 Szomszédok 20.30 Kincsesvár-kabaré 21.00 Lámpaláz 22.00 Hírek 22.05 Aktuális 22.25 Kenő 22.30 Világkép 23.00 MM 23.10 TS - Labdarugó Kupanap 23.40 Jazzterday.

5.45 Hajnali gondolatok 5.50 Határtól határig 6.00 Szabadság tér (információs műsor) 9.00 Bor és hatalom (sp. sor.) 9.35 Kincsesvár 11.00 Gyerekszoba 11.30 A szerelem jogán (br. sor.) 12.00 Híradó 12.15 AKT 12.25 Lezártan akták 12.35 A nyakék románc (francia - olasz sorozat) 13.30 A pampák királya (brazil sorozat) 14.20 Zöldpont hétvége 14.35 Natura magazin 15.00 Életmódmagazin 15.30 Pillangósziget (ausztrál sorozat) 16.00 Körzeti magazinok 17.00 50 éves a NATO 19.30 Híradó 20.00 Szegény Dániel 22.20 Hírek 22.45 Aktuális 22.55 Szökés (amerikai film).

6.10 Aranyfűst 8.00 Jó reggelt adj, Istenem! 8.10 Harry és még egy jómadár 8.35 Matt Milliója (angol sorozat) 9.00 99 (szórakoztató sorozat) 9.45 Hol-mi? 10.15 Trópusi hőség (kanadai-izraeli sor.) 11.10 Szerelmek Saint-Tropez-ban (fr. sor.) 12.00 Hírek 12.05 Amőba 12.25 Népzenei magazin 12.50 Gaia 13.20 Válaszolunk a nézők telefonjaira 13.40 A papa (amerikai film) 15.00 E.V.A. 15.30 Delta 2000 15.55 Háló 16.25 TS 18.30 Ki marad a végén? 19.00 Lottóshow 19.20 Európai időjárás körkép 19.30 Híradó 20.00 Uborka 20.20 Szatellit 21.00 A néma szemtanú. (angol sorozat) 22.40 Új stratégia 23.10 Kenő 23.15 Rock Café.

6.30 Gazdaképző 7.00 Így szól az Úr! 7.05 Kék egér 7.15 Pom-pom meséi 7.20 Magyar népmesék 7.20 Mini manók 7.35 Vitéz László 8.00 Motoszka 8.20 Zeneegér 8.35 A gyűszűnyi erdő lakói 9.00 Kisokos 9.20 Egészségedre! 9.45 „Atlanti-party” 9.55 Tévémagiszter 10.25 Honvédszakták 11.00 Katolikus szentmise 12.00 Hírek 12.05 „Atlanti-Party” 12.10 Szerencsepercek 12.35 Zöld béka 12.50 Gazdatévé 13.20 Miss Rose White (amerikai sorozat) 14.55 „Atlanti-Party” 15.00 Jani házhöz megy... 15.30 Örömhír 15.55 Az emberi nem: férfi és nő 16.45 „Atlanti-Party” 16.50 Célkereszt 17.20 Álompolgár 17.55 Ön dönt! 18.50 „Atlanti-Party” 19.00 A Hét 20.00 Ally McBeal (amerikai sorozat) 20.45 TS 21.00 Show-bárvány 22.30 Hogyan tovább?

5.50 Jó reggelt, Magyarországi! 9.00 Egy titokzatos hölgy (olasz sor.) 9.45 Bajnokakadémia (angol sor.) 10.15 Satöbbi 10.45 Esély 11.10 Gyökereink 11.35 Mindent tudni akarok! 11.40 Közvetlen ajánlat 12.30 Kedves nővérek 13.00 Életem története (fr. film) 14.45 Gazdagok és szépek (am. sor.) 15.15 Kakuk! 15.45 Sunset Beach (am. sor.) 16.30 Marimar (mexikói sor.) 16.55 7-es csatorna (magyar sor.) 17.25 Kassandra (venezuelai sor.) 18.10 Százmillió 18.35 Plusz 19.00 Tények 19.30 Szerencsekerék 19.55 Herkules (am. sor.) 20.50 JAG - Becsületbeli ügyek (am. sor.) 21.50 Mindent vagy semmit! 22.15 Jó estét, Magyarországi! 23.00 Szép új világ (világmagazin) 23.30 Magnum (am. sor.) 0.15 Hozam (gazdasági magazin) 0.45 Vers éjféli után.

5.50 Jó reggelt, Magyarországi! 9.00 Egy titokzatos hölgy (olasz sor.) 9.45 Bajnokakadémia (angol sor.) 10.15 Satöbbi 10.45 A tegnapi csodái 11.10 Segíts magadon! 11.35 Mindent tudni akarok! 11.40 Közvetlen ajánlat 12.30 Kedves nővérek (német sorozat) 13.00 Verseny a széjjel (amerikai film) 14.45 Gazdagok és szépek (am. sor.) 15.15 Kakuk! 15.45 Sunset Beach (am. sor.) 16.30 Marimar (mexikói sor.) 16.55 7-es csatorna (magyar sor.) 17.25 Kassandra (venezuelai sor.) 18.10 Százmillió 18.35 Plusz 19.00 Tények 19.30 Szerencsekerék 19.55 Columbo (am. sor.) 21.50 Mindent vagy semmit! 22.15 Jó estét, Magyarországi! 23.00 A hóhér dala (amerikai film) 0.40 Vers éjféli után.

5.50 Jó reggelt, Magyarországi! 9.00 Egy titokzatos hölgy (olasz sor.) 9.45 Bajnokakadémia (angol sor.) 10.15 Satöbbi 10.45 Színkép 11.10 Follow me 11.35 Mindent tudni akarok! 11.40 Közvetlen ajánlat 12.30 Kedves nővérek (német sorozat) 13.00 Szerelmem Szarajevó (francia film) 14.45 Gazdagok és szépek (am. sor.) 15.15 Kakuk! 15.45 Sunset Beach (am. sor.) 16.30 Marimar (mexikói sor.) 16.55 7-es csatorna (magyar sor.) 17.25 Kassandra (venezuelai sor.) 18.10 Százmillió 18.35 Plusz 19.00 Tények 19.30 Szerencsekerék 19.55 Forró nyomon 20.50 Baywatch - Forró éjszakák 21.50 Mindent vagy semmit! 22.15 Jó estét, Magyarországi! 23.00 Forró nyomon 23.15 Magyarországi holnap 23.45 Színkép (kulturális magazin) 0.15 Kobra (amerikai sor.) 1.00 Vers éjféli után.

5.50 Jó reggelt, Magyarországi! 9.00 Egy titokzatos hölgy (olasz sor.) 9.45 Bajnokakadémia (angol sor.) 10.15 Satöbbi 10.45 A tudás tükre 11.10 Kuk@c 11.35 Mindent tudni akarok! 11.40 Közvetlen ajánlat 12.30 Kedves nővérek (német sorozat) 13.00 A papa egy csoda (francia film) 14.45 Gazdagok és szépek (am. sor.) 15.15 Kakuk! 15.45 Sunset Beach (am. sor.) 16.30 Marimar (mexikói sor.) 16.55 7-es csatorna (magyar sor.) 17.25 Kassandra (venezuelai sor.) 18.10 Százmillió 18.35 Plusz 19.00 Tények 19.30 Szerencsekerék 19.55 Dárió 22.15 Jó estét, Magyarországi! 22.45 Életben maradtak (magazinműsor) 23.15 Szeszélyes éjszakák 0.45 Playboyshow.

6.30 Könyvek könyve 7.00 TV2 Matiné 10.20 Az ifjú Superman kalandjai (amerikai sor.) 10.50 Egy úr az úrból (am. sor.) 11.15 Fő az étel! 11.20 Családi kötelékek (am. sor.) 11.50 Gimidli (amerikai ifjúsági sorozat) 12.20 Madison (kanadai ifjúsági film) 12.50 Partytévő 13.50 Slágerlista 14.20 Miért éppen Alaszka? (am. sor.) 15.10 A nagy hazárdőr 5. (amerikai film) 16.50 Kaméleon (am. sor.) 17.50 Sentinel - Az őrszem (amerikai akciófilm-sorozat) 18.40 Álomsztori 19.00 Tények 19.30 Szerelmem első látásra 20.00 Beverly Hills-i zsaru (amerikai akcióvígjáték) 21.50 Jó zsaru kisebb hibákkal (amerikai krimi) 23.35 Meghökentő találkozások (amerikai sorozat) 0.05 Szomjazom rád! (erotikus film).

6.00 Hűség az Isten 6.25 Könyvek könyve 6.50 TV2 Matiné 9.40 Boomer (amerikai ifjúsági sorozat) 10.05 Úrrandevő (amerikai sci-fi) 11.55 Lacikonyha 12.20 Premier 12.40 Világjárók 13.10 Vad-világ 14.00 Kastélyszálló (osztrák sorozat) 14.55 MacGyver (amerikai sorozat) 15.40 Mission Impossible - Az akciócsoporthoz (amerikai sorozat) 16.35 A Szuper csapat (am. sor.) 17.35 Xena (am. sor.) 18.30 Napló 19.30 Szerencsekerék 20.00 Közékvánatra! 22.00 Y-akták (kanadai sci-fi sor.) 22.30 Gól! Gól! Gól!!! 23.30 Gerald Moon: Hulla-Hopp (színházi közvetítés) 1.20 Vers éjféli után.

6.30 Ez nem boszorkányság! 7.00 Kölyökklub 11.05 Csörre töltve 11.30 Mágusok (ausztrál-lengyel sor.) 12.00 Bors (filmsorozat) 13.00 Hírek 13.10 Szeszélyes természet 14.05 BUGS - A cég hullámhosszán (angol sor.) 15.00 Knight Rider (am. sor.) 16.00 A nagy Waldo Pepper (amerikai film) 18.15 Kész átverés (kandi kamera) 18.45 Híradó 19.05 Akták 19.30 Vasárnapi kiadás (kulturális magazin) 20.00 A specialista (amerikai akciófilm) 21.55 Igaz történetek: Charles és Diana: nemesi tragédiák (angol film) 23.30 Híradó 23.45 Országház (heti magazin) 0.15 Szeszélyes természet 1.05 Akták (ism.) 1.25 Divatklip.

În atenția cititorilor!

Din motive tehnice
programul TVR
nu ne-a sosit la timp!

Magazinul Nyistor
din centrul comunei Micherechi

Vă așteaptă cu un sortiment bogat de produse alimentare la prețuri accesibile. Tot aici se pot procura folii din polietilenă și material plastic la prețuri convenabile. Așteptăm cumpărătorii noștri la adresa: **Micherechi, str. Kossuth nr. 105.** Tel.: (66) 375-038

Dacă doriți
să ne sunați...
...vă stăm la
dispoziție!

LA TELEFON:
66/361-789,
66/463-152

TELEFAX:
66/463-152

între orele 8.00-15.30

Anunțuri, reclamă, mică publicitate pot fi trimise și prin telefon și telefax la adresa redacției. Le vom publica în cel mai scurt timp, în mod gratuit.

Magazinul
Discont

din centrul comunei Micherechi...
...vă așteaptă cu un sortiment bogat
de produse alimentare
la prețuri accesibile.

Citiți și
răspândiți!

Fodia
românească

ÎN LIMBA MATERNĂ – emisiune radiofonică în limba română

În perioada 12–18 aprilie va avea loc ședința plenară a Adunării Naționale, care este transmisă în fiecare zi de postul Radio Kossuth. Din acest motiv, în afară de zilele de luni, sâmbătă și duminică, redacția românească a Radiodifuziunii Maghiare se prezintă numai cu emisiunile de seară, difuzate pe țară.

19 APRILIE, LUNI (redactor: Eva Iova)

10.30 Introducere, cuprins 10.40 Evenimente calendaristice 10.45 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.00 Montaj de muzică populară românească 11.30 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55 Încheiere.

20 APRILIE, MARȚI (redactor: Iulia Kaupert)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații 10.40 Evenimente calendaristice 10.45 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.30 Buletin de știri, date meteo 10.45 Oameni celebri români – serial 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere.

21 APRILIE, MIERCURI (redactor: Adam Bauer)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații 10.40 Evenimente calendaristice 10.45 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.30 Buletin de știri, date meteo 11.40 Sport – rubrica lui Adam Bauer 11.53 Avanspremiera „Ecranul nostru” 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere.

22 APRILIE, JOI (redactor: Petru Cîmpian)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații 10.40 Evenimente calendaristice 10.50 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.00 „Lumea Femeilor” 11.30 Buletin de știri, date meteo 11.45 Nota săptămânii 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere.

23 APRILIE, VINERI (redactor: Anamaria Brad)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.45 Evenimente calendaristice 10.50 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.15 Ce mai e nou la liceul românesc...? – de la Giula relatează Edit Bordaș 11.20 Românii din Voivodina – relatează Cornel Mata din Virșeț 11.30 Buletin de știri, date meteo 11.40 Știri și curiozități din România – relatează Simona Pele din Timișoara 11.45 Revista presei „Foaia românească” 11.50 Avanspremiera „Ecranul nostru” 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere.

24 APRILIE, SÂMBĂTĂ (redactor: Iulia Kaupert)

14.30 Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.40 Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 14.45 „Party Time” – emisiune muzicală pentru tineret 15.00 „Pe undele Europei” – emisiune euroregională realizată în studiourile din Timișoara și Seghedin 15.58 Încheiere.

25 APRILIE, DUMINICĂ (redactor: Iulia Kaupert)

14.30 Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.40–15.20 Retrospectiva săptămânii (spiciuri din interviurile, reportajele difuzate în cursul săptămânii) 15.30 Retrospectiva evenimentelor politice ale săptămânii – program preluat de la Radio Budapesta 15.55 Încheiere.

(Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio!)

În fiecare seară, între orele 19.00–19.30 se prezintă emisiunea românească, difuzată pe țară. Sumarul acesteia este compus din actualitățile zilei și reportaje, interviuri din viața comunității noastre, respectiv relatări din viața școlilor românești.

Emisiunea de seară, difuzată pe țară, pe lângă frecvențele de 66,29 MHz și 66,14 MHz, poate fi ascultată și pe undele occidentale, pe frecvențele locale ale studiourilor regionale. Radio Calypso, Budapesta 873 kHz, Radio Debrețin 91,4 MHz, Radio Seghedin 93,1 MHz

**FM 92,1 STEREO
RADIO VOCEA****EVANGHELIEI ORADEA**

5.00–5.30 Actualități BBC 5.30–7.00 Bună dimineața 7.00–7.20 Știri locale 7.30–8.30 Muzică și meditații biblice 8.30–9.30 Predică 9.30–11.00 Lecturi biblice, știri, mesaje creștine și muzică 11.00–12.00 Divina armonie 12.00–13.00 Răspundem ascultătorilor 13.00–13.30 Actualități BBC 13.30–15.00 Lecturi biblice, meditații biblice, muzică 15.00–16.00 Știri, mesaje creștine, muzică 16.00–17.00 Știri, mesaje creștine, muzică 17.00–17.45 Actualități BBC 17.45–18.00 Anunțuri și reclame 18.00–18.45 Reluare: Predică 18.45–19.10 Emisiune pentru copii 19.10–19.30 Muzică 19.30–20.00 Cu brațele deschise 20.00–20.30 Actualități BBC 20.30–21.00 Cartea pe unde radio 21.00–22.00 Emisiune de viață spirituală 22.00–23.00 Predică 23.00–5.00 Nocturna R.V.E. (muzică, meditații biblice, mesaje creștine, lecturi biblice)

RADIO VOCEA EVANGHELIEI PENTRU EUROPA
SW 49 m, zilnic 18.00–18.45
MW 1395 kHz, luni, marți 21.15–21.30

**Festivalul mîncătorilor
de pisici...**

Sărbătoarea Sfintei Efigenica celebrată anual în mica localitate peruuană Canete, includea, pînă de curînd, și un program intitulat „Marele festival gastronomic piscesc, un adevărat regal pentru amatorii de pisici. Dar nu este vorba, așa cum v-ați putea imagina despre un concurs în care pisicuțele, pieptănate și dichisite își etalau calitățile. Realitatea era mult mai crudă: bietele feline erau apreciate după... gust fiind găsite în cele mai năstrușnice chipuri? Acest obicei, care desigur, nouă europenilor ne pare barbar era însă foarte apreciat de vechile populații amerindiene și de aceea s-a și transmis prin veacuri, de la cucerirea spaniolă realizîndu-se iată chiar și un ciudat melanj cu o sărbătoare creștină.

Anul acesta din fericire pentru mîțe, gurmanzii peruani nu s-au mai putut înfrupta din „delicatesele favorite” din cauza faptului că un apel lansat de o asociație pentru protecția animalelor din Lima a reușit, în ultima instanță să convingă autoritățile de a interzice barbaria. Spre dezamăgirea locuitorilor din Canete, care au declarat la unison reporterilor: „Este o mare pierdere pentru noi. Doar cine a gustat vreodată carnea de pisică știe ce înseamnă acest abuz (!) care s-a făcut... Și ce gustoase erau pisicile... mai ales cele vagaboande a căror carne are o savoare deosebită!”

De tot risul

Medicii au spus de nenumărate ori că risul este sănătos. Același lucru susține și psihologul A. Frey, de la Universitatea din Stanford. Potrivit cercetărilor sale, 20 de secunde de ris au aceleași efecte benefice asupra inimii ca un exercițiu fizic cu o durată de 3 minute. Efectele sale benefice se extind asupra mușchilor feței, pieptului și abdomenului, umerilor, gîtului... Specialiștii consideră că risul este un mijloc anxiolitic și regenerativ.

Un Icar din zilele noastre...**Napoleon despre:**

TRON: Un tron nu este decît o scîndură garnisită cu catifea.

TIMP: Timpul intră în orice, este elementul din care se compun toate lucrurile.

LUCRURI: Nu faci bine decît ce faci tu însuși.

MĂREȚIE: Adevărata măreție nu constă în a umbla îmbrăcat în purpură sau într-o haină cenușie, ea constă în a ști să te situezi mai presus de condiția ta.

PRIETENIE: Nu omul are prieteni ci fericirea lui.

SOARTĂ: Profitați de favorurile soartei cînd capriciile ei vă sînt prielnice. Temeți-vă ca ea să nu se schimbe: doar e femeie.

PUTERE: Amanta mea este puterea. Am făcut prea multe pentru a o cuceri ca să las acum să-mi fie răpîtă sau să îngădui măcar a fi răvniță.

PUTEREA DIVINĂ: Nu există în lume decît două puteri: spada și spiritul... În cele din urmă spada este întotdeauna învinsă de spirit.

Cel mai... cea mai...

Cel mai vechi pian cunoscut și conservat pînă în prezent este, de fapt, un pianoforte (a cărui construcție este puțin diferită de cea a pianului modern, construit la Florența, Italia), în anul 1720, de către Bartolomeo Cristofori (1655–1731). Acest unic exemplar este adăpostit astăzi în Muzeul Kraus din Florența.

Cel mai prolific compozitor este Wolfgang Amadeus Mozart (1756–1791). Mozart a scris 600 de opere, operete, simfonii, sonate pentru pian, concerte pentru pian, quartete, piese de cameră, din care numai 70 au fost publicate pînă la moartea sa prematură, la vîrsta de numai 35 de ani.

Cea mai mare durată a unui spectacol de operă ar putea fi a operei „Wilhelm Tell” de Rossini. Dacă opera lui Rossini s-ar cînta așa cum a fost ea compusă, fără nici o tăietură, atunci spectacolul ar trebui să dureze mai bine de 7 ore.

Monte Cristo și Internetul – Școlărița secolului XXI

Chiara, o fetiță blondă, cu ochii căprui, s-a născut și trăiește pe insula Monte Cristo, una dintre cele mai sălbatice din arhipelagul toscan, faimoasă datorită celebrului roman al lui Alexandru Dumas, „Contele de Monte Cristo”. Împlinise vîrsta la care, în mod normal, trebuia să devină elevă, dar nu exista, în zona respectivă, decît o școală în comuna Rio Tarto, aflată la o distanță de circa 10 kilometri... Prea departe, pentru o fetiță de șase ani... Sfătuindu-se cu directorul școlii, Vittorio Monarca, părinții fetiței, Paolo și Serenella Del Lama, au acceptat o soluție neobișnuită: dacă fetița nu poate veni la școală, o să vină școala la ea. Posibil? Desigur, cu ajutorul Internetului și al unui computer instalat în clădirea farului de pe insulă, acolo unde este și locuința familiei. Cu ajutorul Internetului, Chiara va fi în contact direct cu școala din Rio Tarto, urmărind lecțiile și puțin dialoga cu profesorul și colegii săi din clasa întâi.

Cu sprijinul unor asociații de binefacere, al conducerii Parcului natural al Arhipelagului și al ministerului de resort, Chiara a primit computerul care îi oferă șansa de a fi o elevă demnă de... secolul XXI...

Rezultate din campionatul de fotbal al Ungariei

Divizia II (NB II)
REAC-Giula 0-1

Divizia III (NB III)
Mezőberényi FC-Bătania 0-1

Seria I. a jud. Bichiș
Doboz-Micherechi 1-0
Aletea-Csabacsúd 0-1

**S
P
O
R
T****Ce le trece unora
prin minte?**

▲ Nu cred că ar dori cineva, în circumstanțe normale, să facă parte dintr-un juriu care să evalueze zgomotele produse de echipe care se întrec în astfel de concursuri. Cu toate acestea, în localitatea Indis, SUA, se desfășoară – în plin cîmp – o paradă a „foștilor și viitorilor protestatari”.

Practic, este vorba de bărbați și femei care urlă și lovesc diverse obiecte, preț de zece minute, simulînd revendicări imaginare. Din fericire pentru acești excentrici, ei se dotează cu căști antifon, numai autoritățile trebuie să asurzească. Echipa cea mai „rebelă” a avut în componență zece femei și patru bărbați, care au folosit zece clopote de aramă de 1,5 metri înălțime (de menționat că ecologiei din acea zonă le-au intentat, anual, cîte un proces, dar gălăgiosii au cîștigat de fiecare dată).

▲ În martie 1998, un țipăt emis de un pacient într-un cabinet stomatologic a provocat avortul spontan a două femei din sala de așteptare. Faptul s-a petrecut la Helsinki, Finlanda. Ambii născuți au supraviețuit, deși au venit pe lume după aproximativ 23 de săptămîni de sarcină.

▲ Urletul scos de un vîntător elvețian, cînd și-a prins piciorul într-o capcană tip clește (interzisă de lege), a provocat o avalanșă care a rănit cinci persoane. Din fericire, același zgomot lugubru a împrăștiat o haită de lupi ce puseseră ochii pe turiștii din acea zonă a Alpiilor.

ORTODOXIA

ANUL II NR. 4.

APRILIE 1999

SOFRONIE EPISCOP AL EPĂRHIIEI ORTODOXE ROMÂNE DIN UNGARIA PĂSTORĂLĂ LA ÎNVIEREA DOMNULUI

Nr. 64 / 1999
† **SOFRONIE**
DIN MILA LUI DUMNEZEU
EPISCOP AL
EPĂRHIIEI ORTODOXE
ROMÂNE
DIN UNGARIA

Iubitului cler, cinului monahal și drept credincioșilor creștini har, binecuvântare și bucurie de la Dumnezeu – Tatăl și de la Domnul nostru Iisus Hristos.

**Hristos a înviat!
Iubiți credincioși
și credincioase.**

În fiecare an creștinii ortodocși se pregătesc în chip special pentru marea sărbătoare a Învierii Domnului lor. A Domnului nostru, prea iubiții mei fii în Duhul Sfânt. Pregătirea noastră este o călătorie spre Înviere. De fapt, întreaga noastră viață este o călătorie, un pelerinaj spre Înviere.

Și călătorim, scumpii mei, toată vremea Sfântului și Mare-lui Post așa cum călătorim tot răstimpul petrecerii noastre pe pământ, însuflețiți de nădejdea ce ne vine din credința plină de iubire că vom auzi, cu urechile noastre, chemarea: „Veniți de luați lumină!” Și mai credem că vom și vedea, chiar cu ochii noștri trupești „lumina lui Hristos care luminează tuturor”!

Lumina aceasta, care a ieșit din mormântul gol al Domnului, o vedem de altfel, la fiecare Sfântă Liturghie a Darurilor mai înainte sfințite, ce se săvârșește în toată miercurea și vinerea Mare-lui Post. Este aceasta lumina dincolo de care, dacă ne curățim inimile, putem vedea pe Dumnezeu.²

Dar cum vom putea noi să vedem lumina lui Hristos? Ne

spune chiar El, Mirele și Stăpînul vieții noastre: curățindu-ne inima. Înălțându-o din cele de jos ale iadului către Tronul Slavei lui Dumnezeu, Cel ce șade pe heruvimi, și să o înălțăm, fraților așa cum ne îndeamnă și cuvintele Sfintei Liturghii: „Sus să avem inimile”!

**Iubiți frați și surori în
Hristos Domnul.**

Învieria pe care o celebrăm în aceste zile ne aduce aminte mereu de Învierea cea de obște din ziua celei de a doua și iarăși veniri a Mântuitorului nostru Iisus Hristos – Dumnezeu – Omul. Această aducere – aminte o avem, însă, la fiecare Sfântă Liturghie. Din această cauză, adevăratul creștin va căuta să nu lipsească niciodată de la Sfânta Liturghie – Ospățul Cinei celei de Taină, când Hristos, nevăzut, vine și Se jertfește pentru mântuirea noastră și unde noi ne aducem aminte de tot ceea ce El a făcut pentru noi și de ceea ce va

face, fiindcă preotul se roagă, la Dumnezeiasca Liturghie a Sfântului Ioan Gură de Aur: „Aducându-ne aminte...de toate cele ce s-au făcut pentru noi: de cruce, de groapă, de învierea cea de a treia zi, de suirea la ceruri, de șederea cea de-a dreapta și de cea de a doua și slăvită iarăși venire”.

Astfel, pe toate le avem în Sfânta noastră Biserică. Lipsim doar noi. Preoții, care nu-și mai pun viața pentru turma lor și credincioșii, care nu mai sunt interesați de cele sfinte, ci mai curând sunt atrași de chipurile trecătoare ale lumii păcatului. Însă „lumea trece și pofta ei, dar cel ce face voia lui Dumnezeu rămâne în veac”.³

Atunci, „Bărbați frați, ce să facem?”⁴ Să ne întoarcem la credința strămoșilor noștri. La credința lor tare, tare pentru că era clădită pe stâncă⁵ și stâncă este Hristos. Dar, credința aceasta trece prin grădina Ghetsimani, unde Domnul Se ruga singur, părăsit

de toți, iar „sudoarea Lui s-a făcut ca picături de sânge”,⁶ supunându-Se cu totul voii Tatălui: „Însă nu precum voiesc Eu, ci precum Tu voiești”.⁷ Și trece credința tare a strămoșilor noștri și prin Golgota, pe drumului Crucii și prin răstignirea Făcătorului lumii și prin moartea Lui.

Fără moarte nu poate fi Înviere. În Liturghia Sfântului Vasile cel Mare, pe care o săvârșim în primele cinci duminici ale Postului Mare, Dumnezeiescul ierarh al Cezareei Capodociei a așezat, inspirat de Duhul Sfânt, aceste descoperiri și lămuriri asupra ceea ce facem noi la Sfânta Liturghie: „ori de câte ori veți mânca pîinea aceasta și veți bea paharul acesta, moartea Mea veți vesti, învierea Mea veți mărturisii”.

**Drept măritori creștini
și creștine,**

Anul acesta Sfânta Înviere ne găsește împreună. Suntem împreună din voia lui Dumnezeu.

El este Cel care lucrează în istorie și face minuni. El este Cel care ne adună, în numele Lui. Când suntem împreună, El este în mijlocul nostru. Când ne despărțim, fuge de la noi.

Comunitatea noastră este mică. Dar și creștinii sunt puțini. Cei care trăiesc din toată ființa lor Evanghelia. Dar Domnul ne-a lăsat cuvântul acesta: „Nu te teme, turmă mică, pentru că Tatăl nostru a binevoit să vă dea vouă împărăția.”⁸

Așadar, să nu ne temem. Să căutăm să rămânem mereu împreună, strâns uniți în jurul Mântuitorului nostru Iisus Hristos și așa să ne gătim sufletele, ca să nu se teamă, ci să alerge dis-de-diminează, mâncând, împreună cu femeile purtătoare de miruri, la mormântul de unde Domnul a înviat, iar acolo să întâlnească îngerii binevestitori ai Învierii, întâmpinându-le așa: „Nu vă temeți!”⁹ Și chiar pe Domnul zicând: „Bucurați-vă!”¹⁰ și „Nu vă temeți!”¹¹

Al vostru al tuturor, de tot binele voitor și pururea rugător către Domnul Dumnezeu

† **SOFRONIE**
Episcopul Ortodox Român al
Ungariei.

1 Liturghia Darurilor mai înainte sfințite.

2 Vezi Matei 5, 8

3 I Ioan 2, 17

4 Fapte 2, 37

5 Vezi Matei 7, 24–27

6 Luca 22, 44

7 Matei 26, 39

8 Luca 12, 32

9 Matei 28,5

10 Matei 28,9

11 Matei 28,10

Epitaful eugumenului Siluan de la Neamțu

„ȘI CÎND A STAT ÎMPREUNĂ CU EI LA MĂSĂ, LUÎND EL PÎINEA, A BINECUVÎNTĂT ȘI FRÎNGÎND, LE-A DĂT LOR.

ȘI S-AU DESCHIS OCHII LOR ȘI L-AU CUNOSCUȚ. ȘI EL S-A FĂCUT NEVĂZUT DE EI.”

[LUCĂ. 24. 30-31]

„Cu mare nădejde împletim firul binelui împreună, firul frumosului, firul adevărului suprem pe care îl poartă bisericile noastre împreună. Le avem aceleași izvoare de credință, aceleași izvoare de învățături. Misiunea noastră acum este ca împreună să ne identificăm cu aspirațiile lumii pentru a întâmpina cel de-al treilea mileniu cu luminile credinței în Dumnezeu.

Prea Sfinție Părinte Sofronie, iată turma, fii duhovnicești pe care ți i-a încre-

Fragmente din cuvântarea Prea Fericitului Patriarh Teoctist

dințat Duhul Sfânt prin prezența și prin lucrarea noastră aici. Ai avantajul că ești omul zilei. Nu în înțelesul presei, ci în înțelesul nostru duhovnicesc. Omul zilei cu o orientare nouă, cu o reînnoire a spiritului renașterii creștine în lume, cu știința pe care ați agonisit-o în anii de studiu,

cu vârsta care nu vă scutește de nici un efort.

Nu mai sîntem noi „prinții” bisericii, cum se numeau altă dată, ci sîntem slujitorii și cei mai smeriți slujitori trebuie să fim ai credincioșilor noștri. Vârsta frății tale de numai 32 de ani te obligă ca să-

ți sacrifici totul pentru Hristos și pentru biserica și credincioșii Lui. Cu acest gând am renunțat la aportul foarte prețios al Părintelui Sofronie de la cabinetul patriarhal, unde am rămas acum văduvit de un aport foarte prețios în lucrarea mea grea. Vi l-am dăruit vouă. M-ați birui. Mi-ați luat o putere din mînă. Acum voi, dragi credincioși aveți mai mare putere decît mine. Iată, acuma îl aveți aici! Să nu-l cruțați! Puneți-l la muncă, la lucrarea bisericească! Căci are de unde!”

ROMÂNIA PRIMUL MINISTRU

MESAJUL PRIMULUI MINISTRU AL ROMÂNIEI
CU OCAZIA INSTALĂRII EPISCOPIULUI EPERHIEI
ORTODOXE ROMÂNE DIN UNGARIA
BUCUREȘTI, 21 FEBRUARIE 1999

*Înalte fețe bisericești,
Stimați oaspeți,*

Permiteți-mi, cu ocazia instalării noului Episcop al Eparhiei Ortodoxe Române, Prea Sfințitul Sofronie, să urez, cu toată căldura, păstorie îndelungată și binecuvîntată de Dumnezeu.

Ne bucurăm de inițiativa Bisericii Ortodoxe Române de a dăruia un episcop comunității românești din Ungaria.

Adresăm, de asemenea, comunității românești urările noastre de bine, spor și întărire.

Sperăm ca păstoria Prea Sfințitului Sofronie să aducă, pe lângă harul lui Dumnezeu în inimile credincioșilor, și unitatea atât de necesară păstrării identității românești. Cu aceste gânduri vă doresc sănătate trupească și sufletească, cu încredere în destinul binecuvîntat de Dumnezeu al Țării și Neamului.

Radu Vasile

Cabinet Ministru: SECRETAR DE STAT
PENTRU CULTE

Dr. Gheorghe F. Angheliescu

MESAJUL
SECRETARULUI DE STAT PENTRU CULTE
TRANSMIS CU PRILEJUL SLUJBEI DE HIROTONIRE

ȘI INSTALARE CA EPISCOPI AL EPISCOPIEI ORTODOXE
ROMÂNE DIN UNGARIA A.P.S.
SOFRONIE DRINCEC

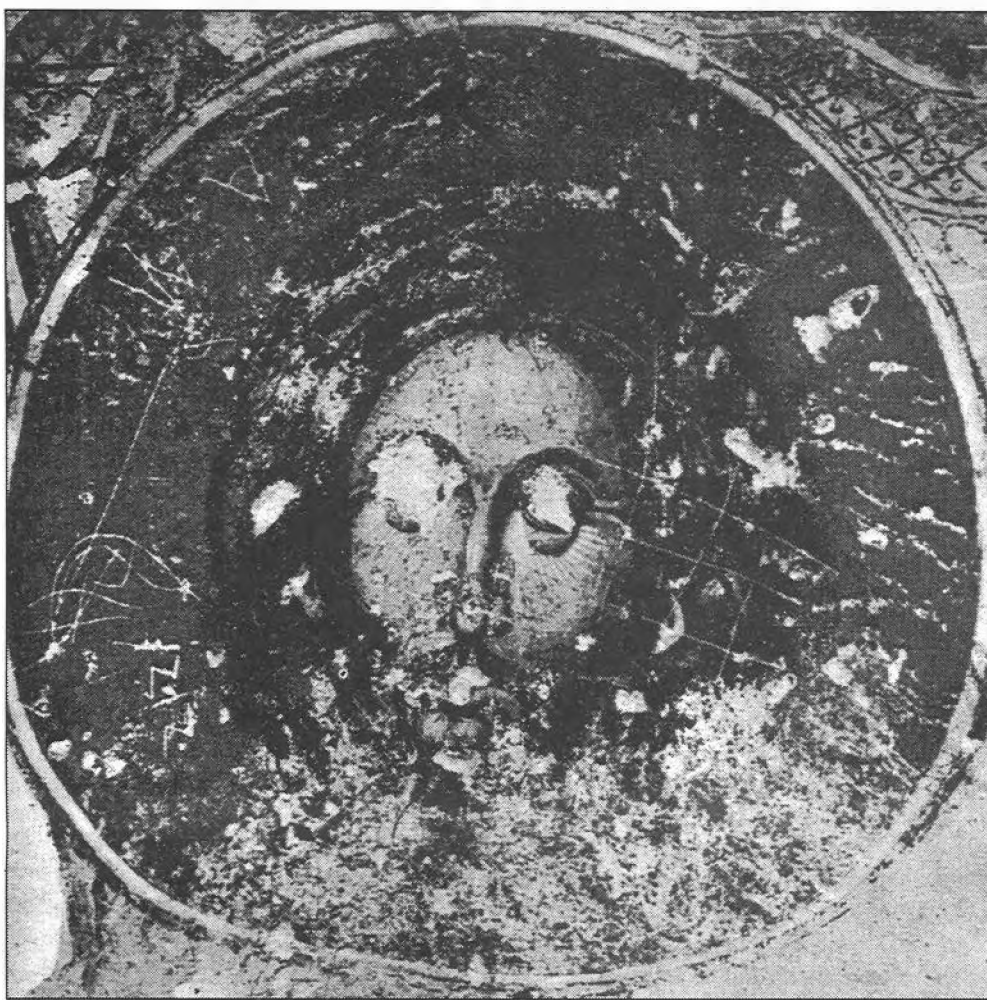
Doresc să-mi exprim bucuria și mulțumirea pentru posibilitatea de a lua parte la un eveniment deosebit în viața comunității românilor din Ungaria, cum este cel de astăzi.

Cu acest prilej, adresez călduroase felicitări P.S. Sofronie și-i doresc rodnice împliniri în importanța misiune pe care Sinodul Bisericii Ortodoxe Române i-a încredințat-o. Aceleași felicitări adresez tuturor credincioșilor ortodocși români din Ungaria care azi și-au văzut împlinit visul pe care l-au nutrit încă de la înființarea Eparhiei ortodoxe a românilor din Ungaria hotărîre luată de Congresul Național Bisericesc al Românilor din Ungaria din 27 martie 1946.

Condițiile vitrege, mai ales de natură politică, nu au permis recunoașterea deplină a existenței acestei episcopii înainte de anul 1990 și așezarea, în fruntea acesteia, a unui episcop aflat sub jurisdicția canonică a Bisericii Ortodoxe Române.

Evenimentul la care participăm astăzi este însemnat nu numai pentru credincioșii ortodocși români din Ungaria, ci și pentru frații lor din România.

Hirotonirea și instalarea ca episcop a P.S. Sofronie constituie un nou început în viața spirituală a românilor din Ungaria, în condițiile create de existența Tratatului de înțelegere, cooperare și bună vecinătate între România și Republica Ungară.

Biserica Cetății Colțului sat Suseni com. Rîu de Mori jud. Hunedoara; Sfînta Mahramă (pictură pe intradosul arcului triumfal)

Acest tratat a deschis noi perspective cooperării româno-maghiare și este important atît pentru cele două popoare, cît și pe plan internațional.

Tratatul româno-ungar conține prevederi referitoare la drepturile și obligațiile persoanelor care aparțin minorității române din Ungaria și cele maghiare din România, avînd ca

Biserica, Adormirea Maicii Domnului din Hălmașiu din jud. Arad; fragment de piatră murală

„Ne sculăm din morți, răsărim din ruine
Într-o necontenită tătăzuire
căt-re Tine...”
(Vasile Voiculescu,
O turmă și un păstor, 1957)

SUPLEMENT AL SĂPTĂMÎNĂLUI
AL ROMÂNESCĂ
FOAIA

REALIZAT DE:

+ Sofronie al Ungariei

sursă de inspirație cadrul legal din cele două țări, precum și Convenția-cadru a Consiliului European cu privire la minoritățile naționale.

În spiritul și litera acestor documente, s-au creat condițiile pentru protejarea și promovarea identității etnice, culturale, lingvistice și religioase a minorității române din Ungaria și a minorității maghiare din România. Pentru promovarea propriilor interese, s-a creat cadrul juridic și politic adecvat, iar aceste minorități au dreptul să înființeze și să susțină instituții, organizații sau asociații educative, culturale și religioase.

Statul Român este conștient de rolul important pe care românii din Ungaria și maghiarii din România îl au ca punte de legătură, de prietenie și cooperare între cele două țări și popoare. De aceea, în România s-au creat minorității maghiare condiții pentru deplina afirmare a identității sale etnice, culturale, lingvistice și religioase.

Statul român este interesat ca această punte de legătură să funcționeze; iar în baza Constituției României are obligația de a sprijini românii din Ungaria să-și păstreze și afirme identitatea lor etnică, culturală, lingvistică și religioasă.

Conștiente de rolul religiei ortodoxe în menținerea specificului național al românilor din Ungaria, reprezentanții instituțiilor de stat pentru culte din cele două țări s-au înțeles, de mai multe ori, după 1990, au discutat despre necesitatea înființării acestei episcopii a ortodocșilor români din Ungaria. De asemenea, Partea maghiară s-a oferit să asigure o clădire pentru sediul Episcopiei și o subvenție pentru înființarea acesteia, iar Partea română a propus acordarea unor subvenții pentru salarizarea personalului clerical și administrativ al episcopiei.

Acum, cînd acest eveniment are loc sub ochii noștri, sînte conștienți că această nouă instituție bisericească va contribui la crearea unui climat de pace și prietenie între români și maghiari, atît în Ungaria, cît și în România.

În încheiere, vă transmit cele mai bune urări de sănătate, bucurii alese, unitate în credință și dragoste față de neamul românesc.

SECRETAR DE STAT,
Dr. Gheorghe F. Angheliescu

ROMÂNIA
PREFECTURA JUDEȚULUI ARAD
PREASFÎNȚIEI SALE
Sofronie Drincec
EPISCOPI AL EPARHIEI ORTODOXE
ROMÂNE DIN UNGARIA

Cu deosebită bucurie și satisfacție am primit vestea instalării PREASFÎNȚIEI VOASTRE în onorata funcție de episcop al Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria.

Avînd convingerea că activitatea PREASFÎNȚIEI VOASTRE a avut un efect benefic asupra comunității creștinilor ortodocși din Ungaria, permiteți-mi să Vă felicit și să Vă adresez cele mai călduroase urări de bine și satisfacții în activitatea Dumneavoastră prezentă și viitoare.

Profit de acest prilej pentru a Vă mulțumi de amabila Dumneavoastră invitație, de a Vă fi alături în acest moment solemn, exprimîndu-mi regretul cel mai sincer de a nu participa, fiind reținut de probleme neprevăzute la Arad.

Cu deosebită considerație și prețuire,
Prefect, **Gheorghe Neamțiu**